

ЛЕКСИК МИНИМУМ ПО УМК для детей

БЕРГӨ УЙНЫЙБЫЗ (ИГРАЕМ ВМЕСТЕ)

Бармак уены “Гаилә” (Пальчиковая игра “Семья”)

Бу бармак бабай,
Бу бармак әби,
Бу бармак әти,
Бу бармак әни,
Бу бармак малай (уң кулда – на правой руке).
Бу бармак бабай,
Бу бармак әби,
Бу бармак әти,
Бу бармак әни,
Бу бармак кыз (сул кулда – на левой руке).

“Слушай! Повтори!” (“Тыңла!” Кабатла!”)

- Ипи тәмле! (Хлеб вкусный)
- Чәй тәмле! (Чай вкусный)
- Алма тәмле! (Яблоко вкусный)
- Сөт тәмле! (Молоко вкусный)

“Слушай-пой!” (“Тыңла-жырла!”)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.

УЙНЫЙБЫЗ ДА ЖЫРЛЫЙБЫЗ

(ИГРАЕМ И ПОЕМ)

Жырлы-биюле уен “Карусель” (Хороводная игра “Карусель”)

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,
Матур курчак әйләнә,
Зур-зур аю әйләнә,
Кечкенә куян әйләнә.
Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,
Матур курчак әйләнә,
Зур-зур аю әйләнә,
Кечкенә куян әйләнә.

Жыр “Уенчыклар”. (Песня “Игрушки”)

Туп матур? Туп матур?
Әйе, әйе, туп матур.
Әйе, әйе, туп матур.
Аю зур? Аю зур?
Әйе, әйе, аю зур.
Әйе, әйе, аю зур.
Бу курчак? Бу курчак?
Әйе, әйе, бу курчак.
Әйе, әйе, бу курчак.

БЕРГӨ ЖЫРЛЫЙК (ПОЙТЕ ВМЕСТЕ С НАМИ)

“Бу өй матур, бу өй зур” (“Это дом красивый, это дом большой”)

Бу өй матур, бу өй зур.

Монда яши бабай. (здесь живет дедушка)

-Мин бабай. (Я дедушка)

Монда яши эби. (здесь живет бабушка)

-Мин эби. (Я бабушка)

Монда яши эти. (здесь живет папа)

-Мин эти. (Я папа)

Монда яши эни. (здесь живет мама)

-Мин эни. (Я мама)

Монда яши малай. (здесь живет мальчик)

-Мин малай. (Я мальчик)

Монда яши кыз. (здесь живет девочка)

-Мин кыз. (Я девочка)

Әйе шул, әйе шул, (Да, да, да,

Бу өй матур, бу өй зур. Это дом красивый, это дом большой)

Актив сүзләр – Активные слова
49

Сөйләм үрнәге – Речевой образец
13

эти – папа эни – мама	исәнмесез – <i>здравствуйте</i> сау булыгыз – <i>досвидания</i>	
малай – <i>мальчик</i> кыз – <i>девочка</i> матур – <i>красивый</i>	бу кем? – <i>это кто?</i> кем юк? – <i>кого нет?</i> исәнме – <i>здравствуй</i>	1-2 3-4
мин (Коля (Оля) – <i>я Коля(Оля)</i> исәнмесез – <i>здравствуйте</i> сау булыгыз – <i>досвидания</i> исәнме – <i>здравствуй</i>	син кем? – <i>ты кто?</i> Эти, сау бул – <i>папа, до свидания</i>	5-6
эт – <i>собака</i> песи – <i>кошка</i>	кем анда? – <i>кто там?</i>	7-8
эйе – <i>да</i> юк – <i>нет</i> сау бул – <i>до свидания</i>	син Оля? (Коля) – <i>ты Оля?(Коля)</i> эйе, мин Оля – <i>да, я Оля.</i> Юк, мин Коля – <i>нет, я Коля</i>	
эби – <i>бабушка</i> бабай – <i>дедушка</i> эйбәт – <i>хорошо</i>	эби матур – <i>бабушка красивая</i> бабай зур – <i>дедушка большой</i> Утырыгыз – <i>садитесь</i> Басыгыз – <i>встаньте</i>	9 10
Ипи – <i>хлеб</i> алма – <i>яблоко</i>	рәхмәт – <i>спасибо</i>	
сөт – <i>молоко</i> чәй – <i>чай</i> рәхмәт – <i>спасибо</i>		
Мә – <i>на возьми</i>	Ал – <i>бери(возьми)</i>	11
тәмле – <i>вкусное</i> кил монда – <i>иди сюда</i> утыр – <i>садись</i>	ипи тәмле – <i>хлеб вкусный</i>	
аша – <i>кушай</i> эч – <i>пей</i> бир – <i>дай</i> бир эле – <i>дай пожалуйста</i>	мә, ипи аша – <i>на, хлеб кушай</i> мә, сөт эч – <i>на, пей молоко</i> бу нәрсә? – <i>это что?</i>	
Зур – <i>большой</i> кечкенә – <i>маленький</i> туп – <i>мяч</i> курчак – <i>кукла</i>	сикер – <i>прыгай</i>	
куян – <i>заяц</i> аю – <i>медведь</i> Хәлләр ничек? – <i>как дела?</i> Уйна – <i>играй</i>	нинди? – <i>какой?</i>	12
пычрак – <i>грязный</i> чиста – <i>чистый</i> Бер – 1, ике – 2, өч – 3, дүрт – 4, биш – 5. Ю – <i>мой(вымой)</i>	Ничә? – <i>сколько?</i>	13
Барысы: 49 сүз (актив) + 13 сүз (пассив) = 62 сүз		

ЗУРЛАР ТӨРКЕМЕ – СТАРШАЯ ГРУППА
ТАТАРЧА ӨЙРӘНӘБЕЗ (УЧИМ ТАТАРСКИЙ ЯЗЫК)

Актив сүзләр – Активные слова
38

Сөйләм үрнәге – Речевой образец
7

кишер – морковь	нинди? – какой?	
баллы – сладкое		
ничә? – сколько?	сана – сочитай	
суган – лук	Бу нәрсә? – это что?	1-2
бәрәңге – картошка	Нәрсә бар? – что есть?	3-4
кыяр – огурец		
кәбестә – капуста	Хәерле көн – добрый день	5-6
нинди? – какой?		
кызыл – красный	сикер туп – прыгай мяч	
сары – желтый		
яшел – зеленый	Степа сикер – Степа прыгай	
кирәк – надо(нужно)	кишер кирәк – морковь надо	
нәрсә кирәк? – что надо(что нужно?)		
юа – моет	Даша туп юа – Даша моет мяч	
ки – одевай(надевай)		
аш – суп	мә аш, аша – на суп, кушай	
ботка – каша		
кашык – ложка	мә кашык – на ложку	
тәлинкә – тарелка	мә чынаяк – на чашку	
чынаяк – чашка	чынаяк зәңгәр – чашка синяя	
зәңгәр – синий	Күп – много	7
күлмәк – платье	кызыл күлмәк – красное платье	
чалбар – брюки	чалбар ки – одевай брюки	
сал – сними(снимай)	Ангелина йокла – Ангелина спи	
йокла – спи		
бит – лицо	хәерле көн – добрый день	
кул – рука		
өстәл – стол	өстәл зур – стол большой	
урындык – стул	урындык кечкенә – стул маленький	
карават – кровать		
яратам – люблю		
бар – есть		
Алты - 6, жиде - 7, сигез - 8, тугыз - 9, ун – 10		
Барысы: 38 сүз (актив) + 7 сүз (пассив) = 45 сүз		

**МӘКТӘПКӘ ӨЗЕРЛЕК ТӨРКЕМЕ – ПОДГОТОВИТЕЛЬНАЯ ГРУППА
ТАТАРЧА ӨЙРӘНӘБЕЗ (УЧИМ ТАТАРСКИЙ ЯЗЫК)**

син кем? – кто ты?	хәерле көн, әни – добрый день, мама
хәерле көн – добрый день	
тычкан – мышь	
бу кем? – это кто?	
бу нәрсә? – это что?	
нишли? – что делает? йоклый – спит утыра – сидит	Настя нишли? – Настя что делает? Настя йоклый – Настя спит Саша утыра – Саша сидит
ашый – кушает эчә – пьет	Маша ашый – Маша кушает
нишлисең? – что делаешь? эчәм – пью ашыйм – кушаю	мин сөт (чәй) эчәм – я молоко(чай) пью мин алма(ипи) ашыйм – я яблоко(хлеб) ем(кушаю)
уйный – играет уйныйм – играю	Миша уйный – Миша играет
утырам – сижу	
барам – иду кая барасың? – куда идешь?	кафега барам – в кафе иду
син нишлисең? – что делаешь?	Нәрсә яратасың? – что любишь? 1-2
сикер – прыгай	
сикерә – прыгает сикерәм – прыгаю	йөгерә – бегает(бежит)
йөгер – бегай(беги) йөгерә – бегает(бежит) йөгерәм – бегаю	
чәк-чәк – чак-чак өчпочмак – треугольник	бик тәмле – очень вкусное аш бик тәмле – супочень вкусное
яшь – лет	сиңа ничә яшь? – тебе сколько лет?
бүре – волк төлке – лиса	Миңа алты яшь – мнесемь лет
тавык – курица этәч – петух	
үрдәк – утка керпе – ежик	
чана – санки шуа – катается	малай шуа – мальчик прыгает
шуам – катаюсь	мин шуам – я катаюсь
бие – танцуй бии – танцует биим – танцую	әйдә – давай(пошли) куян бии – заяц танцует
ак – белый кара – черный	
жырла – пой	жырлыйм – пою
Жырлыйм(быз) –(пою) поем	
китап укый – книгу читает	
рәсем ясыйм – рисую	мәктәп – школа
укыйм – читаю	кем укыйм – кто читает?
дәфтәр – тетрадь	
Зур рәхмәт – большое спасибо	

Барысы: 58 сүз(актив) + 2 сүз (пассив) = 60 сүз.